

ÎNTOCMIREA ACTULUI DE DECES

Unde se înregistrează decesul?

Actul de deces se întocmește pe baza certificatului medical constatator al decesului, ca urmare a unei declarații verbale sau din oficiu, de către ofițerul de stare civilă din cadrul serviciului public comunitar local de evidență a persoanelor/primăriei unității administrativ-teritoriale în a cărei rază s-a produs decesul. Pentru decesul produs în străinătate, actul poate fi întocmit, în condițiile legii, și de misiunea diplomatică sau oficiul consular de carieră al României competent.

Cine poate declara decesul?

Declarația poate fi făcută de oricare dintre membrii familiei persoanei decedate. În lipsa acestora, decesul poate fi declarat de:

- medicul sau alt cadru din unitatea sanitară în care s-a produs decesul;
- orice persoană care are cunoștință despre deces.

Documentele necesare

Potrivit Legii nr. 119/1996 și Normelor metodologice aprobate prin H.G. nr. 255/2024, la declararea decesului se prezintă, după caz:

- certificatul medical constatator al decesului, întocmit pe formularul și în condițiile prevăzute de lege;
- certificatul de naștere și certificatul de căsătorie ale persoanei decedate, după caz;
- actul de identitate al persoanei decedate; pentru anumite categorii de cetățeni, pașaportul sau documentele de identitate/ședere prevăzute de normele metodologice;
- documentul de evidență militară, după caz;
- în situațiile speciale, documentele suplimentare prevăzute de lege.

Certificatul medical constatator al decesului

Certificatul medical constatator al decesului constituie documentul medical esențial pentru întocmirea actului de deces. În România, acesta trebuie să poarte număr de înregistrare, dată certă și semnătura medicului care a constatat decesul, iar cauza decesului trebuie consemnată fără prescurtări, potrivit normelor metodologice.

Termenul de declarare a decesului

În cazul în care cauza decesului este naturală, declararea se face în termen de 3 zile de la data încetării din viață a persoanei.

Dacă decesul se datorează unei sinucideri, unui accident sau altor cauze violente, precum și în cazul găsirii unui cadavru, termenul de 3 zile se calculează de la data eliberării certificatului medical constatator al decesului.

Deces prin sinucidere, accident, alte cauze violente sau cadavru găsit

În aceste situații, pe lângă certificatul medical constatator al decesului, este necesară și dovada eliberată de poliție sau de parchet, din care să rezulte că una dintre aceste autorități a fost sesizată cu privire la deces.

Declararea decesului după expirarea termenului legal

Dacă decesul nu a fost declarat și înregistrat în termenul legal, întocmirea actului de deces în România se face numai cu aprobarea parchetului, cu precizarea motivelor întârzierii. Dacă a

avut loc înhumarea sau incinerarea fără certificat medical constatator al decesului, normele prevăd întocmirea actului de deces numai în baza unei hotărâri judecătorești definitive.

Cadavrul găsit

Actul de deces privind un cadavru găsit se întocmește de ofițerul de stare civilă din cadrul serviciului public comunitar local de evidență a persoanelor (S.P.C.L.E.P.)/primăriei unității administrativ-teritoriale în a cărei rază a fost găsit cadavrul. În cazul unui cadavru neidentificat, înregistrarea se face pe baza documentelor prevăzute de lege și a procesului-verbal întocmit de medic, care cuprinde elementele cerute de Legea nr. 119/1996. Dacă identitatea este stabilită ulterior de poliție, datele se înscriu prin mențiune pe actul de deces.

Adeverința de înhumare sau de incinerare

După întocmirea actului de deces, ofițerul de stare civilă poate elibera declarantului, la cerere scrisă, adeverința de înhumare sau de incinerare a cadavrului. Adeverința se eliberează într-un singur exemplar.

Dacă declarantul nu mai deține adeverința, la solicitarea scrisă a acestuia sau a unei alte persoane care justifică un interes legitim, poate fi eliberată o altă adeverință, în condițiile legii.

Deces produs și înregistrat în străinătate – înhumarea/incinerarea în

România Înhumarea sau incinerarea în România a unui cetățean român sau de origine română al cărui deces s-a produs și a fost înregistrat în străinătate se face pe baza adeverinței de înhumare/incinerare eliberate de ofițerul de stare civilă din cadrul S.P.C.L.E.P./primăriei în a cărei rază urmează să aibă loc înhumarea sau incinerarea.

Adeverința se întocmește, după caz, pe baza:

- certificatului/extrasului de deces eliberat de autoritățile străine și a traducerii legalizate a acestuia sau a extrasului multilingv;
- certificatului de deces eliberat de misiunea diplomatică ori oficiul consular de carieră al României.

Deces produs în străinătate și neînregistrat acolo

Dacă decesul s-a produs în străinătate și nu a fost înregistrat la autoritățile străine competente și nici la misiunea diplomatică/oficiul consular de carieră al României, se aplică procedura specială prevăzută de Legea nr. 119/1996. Autoritățile române verifică, prin canalele instituționale prevăzute de lege, dacă decesul nu a fost deja înregistrat în străinătate. Întocmirea actului se realizează cu aprobările și avizul conform cerute de lege și pe baza documentelor medicale străine prezentate în forma legală.

Acte străine: traducere, apostilă sau supralegalizare

Documentele de stare civilă și documentele medicale emise de autorități străine se prezintă în forma cerută de legislația română și de convențiile internaționale aplicabile. În funcție de statul emitent și de tipul documentului, poate fi necesară traducerea legalizată, apostilarea ori supralegalizarea. Dacă există un tratat sau un act european care prevede scutirea, se aplică regimul juridic corespunzător.

Decesul unui cetățean străin în România

În cazul decesului unui cetățean străin pe teritoriul României, actul de deces se întocmește de autoritatea română competentă potrivit locului producerii evenimentului, cu respectarea dispozițiilor speciale din Legea nr. 119/1996 și H.G. nr. 255/2024. Ofițerul de stare civilă îndeplinește și comunicările prevăzute de lege către autoritățile competente.

Decesul unui copil născut viu a cărui naștere nu a fost încă înregistrată

Dacă este declarat decesul unui copil născut viu, iar nașterea acestuia nu a fost încă înregistrată, se aplică procedura specială prevăzută de legislația de stare civilă, astfel încât să fie înregistrate atât nașterea, cât și decesul, în ordinea și condițiile stabilite de lege.

Mențiunile și comunicările efectuate după înregistrarea decesului

După întocmirea actului de deces, ofițerul de stare civilă efectuează în S.I.I.E.A.S.C. și în evidențele de stare civilă operațiunile și comunicările prevăzute de lege. În funcție de situație, informația privind decesul este transmisă instituțiilor și registrelor prevăzute de actele normative aplicabile.

S.I.I.E.A.S.C.

Înregistrarea și gestionarea actelor de stare civilă se realizează, în condițiile legii, prin Sistemul Informatic Integrat pentru Emiterea Actelor de Stare Civilă – S.I.I.E.A.S.C.. Ofițerul de stare civilă efectuează verificările și operațiunile informatice prevăzute de H.G. nr. 255/2024.

Situația actului de identitate al persoanei decedate

Actul de identitate al persoanei decedate se predă cu ocazia declarării decesului, în condițiile stabilite de normele metodologice. Ofițerul de stare civilă efectuează operațiunile prevăzute de lege pentru anularea/retragerea documentului și actualizarea evidențelor corespunzătoare.